

The Sin of *Mei Merivah*

Table of Contents

Questions.....	2
Introduction	3
Understanding Moshe's Mistake.....	4
Why Employ the Staff?.....	10
Consent of the Almighty	17
Why the Twin Narrative?	17
Did Moshe Follow G-d's Instructions?	19
Lack of Faith.....	22
Why So Great a Punishment?.....	27
Chronological Placement	29
Moshe's Prayers.....	30

*

Questions

1. If Moshe was to be instructed to speak to the rock, why did Hashem have to say "*Kach es Hamateh*"?
2. Why did water come forth from the rock if Moshe hit it?... Shouldn't the rock have waited until Moshe spoke to it to give forth the water?
3. Why did Hashem not want Moshe to hit the rock? The last time Moshe was so instructed, he was instructed to hit it?.. What changed that this time "speaking" was the required method and last time "hitting" was the appropriate method?
4. Please list some of the opinions as to why Moshe indeed hit the rock? Certainly he heard the instructions.
5. Why did Hashem use the words "ya'an lo he'emantem bi" (20:12) to describe this sin? Why not "didn't listen to me"?
6. On a level of Pshat, why the drastic punishment of not entering Eretz Yisroel for such a seemingly minor sin?
7. On a chassidic level, same question as above?
8. What date and year (of the 40) did this take place?
9. In Parshas Va'eschanan, Moshe tells us how he prayed (515 times) for Hashem to change the decree. Why don't we find Moshe in Parshas Chukas responding in any way?

Introduction

The episode of *Mei Merivah* (“Waters of Dispute”)¹ is one of the most puzzling events recorded in the Torah. In response to his committing an ambiguous and mysterious sin, Moshe is barred by G-d from ever entering the Land of Israel.

Despite the superabundance of commentary provided throughout the ages, the real significance and magnitude of this misdeed remains elusive. The failure to grasp the true nature of Moshe’s transgression finds expression in the Torah’s words, *וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ*² – *no person knows his place of burial*, meaning no one has successfully uncovered the reason for his death and confinement to the desert.³

What follows is an in depth exploration of the solutions offered by a vast number of commentaries on this subject.

¹ במדבר (כ, א – יג). נזכר בשם זה (שם, יג): “הִמָּה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה’ וַיִּקְדַּשׁ בָּם”. ושם (כד): “וַיִּסְּפוּ אֶתְּרֵן אֶל עַמּוּי כִּי לֹא יָבֵא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מְרִיתֶם אֶת פִּי לְמִי מְרִיבָה”. ובדברים (לב, נא): “עַל אֲשֶׁר מָעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִי מְרִיבַת קִדְשׁ מִדְּבַר צֶן עַל אֲשֶׁר לֹא קִדְשַׁתֶּם אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל”. ושם (לג, ח): “וְלֹלֵלִי אָמַר תְּמִיד וְאוֹרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידְךָ אֲשֶׁר נָסִיתוּ בְּמִסָּה תְּרִיבָהוּ עַל מִי מְרִיבָה” [נסתקפת (מלשון עליה, שפ”ח) לו לבא בעלילה; אם משה אמר שמעו נא המורים אהרן ומרים מה עשו? רש”י]. ובתהילים (פא, ח): “אֶבְחַנְךָ עַל מִי מְרִיבָה סָלָה”. ושם (קו, לב): “וַיִּקְצִיפוּ עַל מִי מְרִיבָה וַיִּרַע לְמֹשֶׁה בְּעִבְרָתָם”.

² דברים (לד, ו).

³ אריה שאג (ח”ג ע’ 16): “דהנה כל המפרשים טרחו להבין מה היה חטאם של משה ואהרן שמתוך כך נענשו שלא להכנס לארץ ואמרו בספרים שאפילו משה לא ידע מהו חטאו וכך פירש”י מן המדרש בפסוק בפר’ ברכה ולא ידע איש את קבורתו שאפילו משה לא ידע כי באמת עפ”י הדין לא היה בזה שום חטא רק הקב”ה לטעם הידוע לו ית’ נהג עמם במדה יתירה מן הדין ומצא להם חטא לרום ערך גדולתם שהקב”ה מודקדק עם צדיקים כחוט השערה נמצא שעפ”י הדין לא היה מגיע להם שום עונש” – עיי”ש.

וראה גם הקדמה ל’דבר ישרים’ (מרגליות, תל-אביב תשי”ט): “כתוב אצל משה רבנו ע”ה ולא ידע איש את קבורתו ה’ צריך לכתוב את קברו ולא קבורתו לשון פעולה כי אצל משה רבנו ע”ה לא שייך טעם משום כפרה כי לא חטא, וגם משום בזיוני לא כי כתוב לא נס ליחו אפילו לאחר מיתה, ובוה ניחא קבורתו לשון פעולה, לא יודעים למה קברו אותו בכלל”.

ובדברי שאול (נאטנזאהן, תנינא ע’ קב): “והנה משה רבינו מבחר היצורים וגם בחטא מי מריבה נבוכו מה היה החטא ולכל המדרשים לא היה רק דקה מן הדקה וכבר אמרו במדרש שמה שאל מה חטאתי ואמר הקב”ה חטאו של אדה”ר גרם לך... עכ”פ היה חטא דק ולא שייך משום כפרה ומשום בזיוני נמי ליכא דכמו שנעלם מקום קבורתו כדרשו בסנהדרין ששלחו לראות ולא מצאו א”כ לא היה צריך קבורה והקב”ה היה יכול להסתיר בסתר כנפיו וא”כ הקבורה לא גרע ולכך לא ידע איש את קבורתו”.